

Rødøy kommune
Kommunehuset
8185 Vågaholmen

Deres ref.:

Vår ref.:
2014/203-39/ 305

Saksbehandler/dir.tlf.:
Trond Marius Elsbak/97166063

Sted/dato:
Bodø, 02.01.2018

Vedr. henvendelse til HOD om endring av helseforetakstilknytning

— Vi viser til tidligere dialog, samt kopi av Rødøy kommunes henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) av 29. juni 2017 om endring av foretakstilknytning.

Bakgrunn

Rødøy kommune tok allerede ultimo 2015 - knyttet til Helgelandssykehusets prosess med revidert ambulanseplan - opp spørsmålet om endring av foretakstilknytning. Her fremkom det at kommunen ønsker å drøfte et evt. skifte av foretakstilknytning fra Helgelandssykehuset til Nordlandssykehuset.

Av Rødøy kommunes brev til HOD fremgår det at de mener det kan være fornuftig å løse akuttberedskap gjennom en deling mellom Helgelandssykehuset og Nordlandssykehuset. Det vises også til nylig vedtatt ambulanseplan. Videre fremgår det i henvendelsen:
«For befolkningen i Rødøy er det viktig å få en avklaring. Dette vil få direkte innvirkning på akutttilbudet. Det vil også gi Rødøy kommune nye muligheter i forhold til interkommunalt samarbeid om de kommunale samhandlingsoppgavene, som legevakt og andre oppgaver som krever at små kommuner står sammen.»

Lovgrunnlag

Med grunnlag i gjeldende lovgivning har kommunen ansvaret for beredskap og akuttmedisinske tjenester til sin befolkning bl.a. ved legevaktsentral (LVS) og lege i vakt. Spesialisthelsetjenesten (Helseforetaket) har ansvaret for medisinsk nødmeldetjeneste (AMK) og ambulansetjeneste.

Helseforetak og kommuner har felles forskrift - Akuttmedisinforskriften - som regulerer kommunenes og de regionale helseforetakenes akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus.

Selv om helseforetaket har ansvaret for ambulansetjenesten har kommunen et selvstendig ansvar for å yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, blant annet rykke ut umiddelbart når det er nødvendig, jf. også § 6. I HODs rundskriv I-5/15 fremkommer det i kommentar til § 6c at
«Kommunens ansvar innebærer blant annet å sørge for at lege og/eller annet helsepersonell umiddelbart er i stand til å rykke ut når det er nødvendig for å yte forsvarlig/øyeblikkelig hjelp. Kommunen må sørge for en forsvarlig transportordning.»

Fakta grunnlag

Det er innhentet aktuell informasjon fra helseforetak og kommune, herunder

Revidert ambulansesplan Helgelandssykehuset, fremtidig struktur

Mest sentralt her er vedtatt flytting av ambulansebåten (Eyr Myken) fra øya Rødøy til Tonnes i Lurøy kommune (grenseområdet Rødøy – Lurøy).

Helgelandssykehuset legger til grunn at dette (Tonnes) er den mest strategiske plassering i forhold til å kunne betjene Rødøy og Lurøy kommuner.

Rødøy kommunestyre har i vedtak av 021017 ønsket en kostnadsreduksjon i avtalen med Helgelandssykehuset (ambulansebåt) for den delen som er knyttet til legekortordager.

Redusert bruk av ambulansebåten som legekortor/utekontor vil være formålstjenlig for beredskap og tilgjengelighet. Skyss av helsepersonell - og bruk av båten som legekortor / ventetid for kommunal helsetjeneste – er kommunalt finansieringsansvar.

Revidert plan kommunal legetjeneste / legevakt

Rødøy kommune vedtok 02.10.17 å legge hovedlegekortoret til Jektvik. Her skal det bygges et helsesenter med leger, helsesøster, psykisk helsetjeneste og evt. tannhelsetjeneste og fysioterapi. I tillegg skal legekortoret på øya Rødøy oppgraderes og opprettholdes som et tilbud til øybefolkningen.

I et senere møte har kommunestyret vedtatt (sak 075/2017) at midlertidig hovedkontor og legevakt opprettholdes i Kila inntil nytt helsehus er etablert i Jektvik. Det er ikke legevaktsamarbeid mellom Rødøy og Lurøy kommuner.

Kart: Tall i parentes etter stedsnavn angir ca antall innbyggere.

Pasientstrøm

Helse Nord RHF bestilte i 2016 en analyse av behandlingssted for personer bosatt i Rødøy kommune fra Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE). Data ble hentet fra Norsk pasientregister for somatisk spesialisthelsetjeneste i 2014.

Her fremgår det at antall døgnopphold er slik:

	Akutt	Planlagt
NLSH Bodø	62	62
HSYK Mo i R	81	10
HSYK Mosj.	1	1
HSYK Ssj.	16	4
UNN Tromsø	4	19
Helse Vest	4	13
Andre	3	8
Sum	171	117
Sum beh HN	164	96

Behandling i Helse Nord (sykehusopphold): Tallene viser at 59% av akutte døgnopphold er i Helgelandssykehuset, mens 38% er i Nordlandssykehuset. Når det gjelder antall planlagte døgnopphold er 15,6% i Helgelandssykehuset, 64,6 i Nordlandssykehuset og 19,8% i UNN, Tromsø.

Tallene for «avdelingsopphold» viser 57,6% akutte døgnopphold i Helgelandssykehuset, 39,1% i Nordlandssykehuset og 2,7% i UNN, Tromsø. Tilsvarende for planlagte døgnopphold er 15,9 i Helgelandssykehuset, 63,6 i Nordlandssykehuset og 20,5 i UNN, Tromsø.

En vesentlig forskjell på «akutt» og «planlagt» er at førstnevnte ikke inngår i «fritt sykehusvalg».

Ambulansetjeneste

Rødøy kommune betjenes i dag av ambulanserbåt stasjonert på Rødøy som korresponderer med ambulanserbiler nord og sør for kommunen. I tillegg er det sykestransportbil på Rødøy og i Tjongsfjorden.

Kommunen har god tilgjengelighet til ambulanshelikopter stasjonert i Brønnøysund og redningshelikopter stasjonert i Bodø. Som kystkommune har befolkningen god regularitet for luftambulansetjenester, særlig for nytt redningshelikopter (AW101) fra 2018/19.

En gjennomgang i 2016 (2015-tall) av bruk av ambulans- og redningshelikopter i kommunene viser at Rødøy kommune er blant de 25 kommuner i Nord-Norge som har høyest forbruk. Grafen til høyre viser også gjennomsnittlig (beregnet) reisetid til sykehus for disse kommunene.

Mest sentral for Rødøy kommune er ambulansebåten «Eyr Myken». Årlig kostnad for dette fartøyet (inkludert drivstoff, stasjonskostnader og ambulansesarbeider) er ca 14 mill. kr. Av denne kostnaden betaler Rødøy kommune ca 2,8 mill. kr (20%).

Av totalt 569 oppdrag i 2015 for ambulansebåten utgjorde kommunens bruk (skyss helsepersonell) 250 oppdrag (ca 44%). Av totalt 37.137 utkjørte km med båten utgjorde kommunens bruk 9.418 km (25,4%). Her må det bemerkes at tid/belastning for bruk av båten som legekantor ikke gjenspeiles i antall oppdrag/km.

Følgende er hentet fra Rødøy kommunes hjemmeside:

Kontordager og -steder:

- Mandag - Rødøy kl. 09:30-15:00
- Tirsdag - Kila kl. 08:00-15:30
- Tirsdag - Nordnesøy, Storselsøy, Myken i oddetallsuker *)
- Tirsdag - Kilboghavn, Sørfjorden, Melfjorden i partallsuker *)
- Onsdag - Gjerøy, Selsøyvik, Sundøy i oddetallsuker *)
- Onsdag - Jektvik i partallsuker *)
- Torsdag - Kila kl. 08:00-15:30
- Fredag - stengt

(Kontordager om bord på ambulansebåten EYR Myken er merket med lilla farge.)

Rødøy kommune besluttet å flytte legevakten fra Rødøy til Tjongsfjorden (Kila) fra 16.06.17. Legekantoret på Rødøy er åpent bare en dag i uka. Denne endringen ser ikke ut til å ha hatt noen negativ konsekvens for ambulansébåttjenesten.

Andre forhold

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 12. oktober 2017 bedt Fylkesmannen i Nordland utrede eventuell grensejustering mellom Lurøy og Rødøy kommuner. Fylkesmannens tilrådning skal fremgå av oversendelsen til departementet.

Helse Nord RHF kan ikke se at eventuell justering av grensen mellom disse kommunene vil ha betydning for det akuttmedisinske tilbudet som spesialisthelsetjenesten har ansvaret for.

Tidligere var det diskrepans mellom helseforetaksgrensene (AMK-område/113) og politidistrikt (112) når det gjaldt Rødøy kommune. Etter politireformen tilhører alle Nordlandskommunene (unntatt Bindal) Nordland politidistrikt.

Vurderinger

Det er vanskelig å se at en delt helseforetakstilknytning for Rødøy kommune vil gi en økt helsegevinst for befolkningen. Tvert imot kan en slik deling gi organisatoriske og økonomiske utfordringer som kan være potensielt negative for tjenestetilbudet.

- Det er neppe mulig for Nordlandssykehuset å etablere et ambulansébåttilbud med kvalitet og tilgjengelighet som den som leveres fra Helgelandssykehuset. Dette gjelder selv om ambulansébåten stasjonering endres fra Rødøy til Tonnes.
- Opphør av bruk av ambulansebåten som ambulerende legekantor for Rødøy kommune vil styrke tilgjengelighet og beredskap.

- Kommunens ansvar i hht. Akuttmedisinforskriftens § 6 for kommunal legevaktordning - herunder det å kunne rykke ut umiddelbart / gjøre sykebesøk - kan ikke overdras til ambulansetjenesten.
- Det vil være vanskelig å samfunnsøkonomisk forsvare en to-delt beredskapsløsning for Rødøy kommune. Kost-/nytteverdien vurderes å være klart negativ.
- Fergeforbindelsen nordover mot Nordlandssykehuset (Ågskardet – Forøy) har ikke beredskap på natt. Erfaringsmessig vil det være krevende og kostbart å etablere en fergeberedskap 24/7 som sikrer at dette ikke går på bekostning av kontraktmessig ruteproduksjon (arbeids- og hviletidsbestemmelser).
- Med utgangspunkt i Jektvik (vedtatt hovedlegekontor) er det en reisetid på ca. 2 timer til sykehuset på Mo i Rana, mens det er ca. 3 timers reisetid til Bodø.
- Flertallet av pasienter i Rødøy med behov for øyeblikkelig hjelp behandles av sykehusene på Helgeland, primært på Mo i Rana. Statistikken indikerer at det er pasientens behandlings-/kompetansebehov som er retningsgivende for valg av behandlingssted.
- Flertallet av elektive pasienter behandles ved Nordlandssykehuset, Bodø - uavhengig av helseforetaksgrenser. Her gjelder «fritt sykehusvalg» og pasientenes rettigheter er like og uavhengig av hvilket helseforetak/sykehus de velger å bli behandlet. Samtidig er det ulike funksjonsfordelinger av behandlingstilbud som gir føringer for sykehusvalg.
- Teoretisk er det mulig med en delt foretaksløsning for Rødøy kommune der Helgelandssykehuset ivaretar prehospitaltjenester også for den delen som inngår i Nordlandssykehusets område. Vi kan imidlertid ikke se at dette gir noen helsemessig gevinst for pasientene eller endrer praksis/pasientstrøm i ø-hjelpssammenheng.

Konklusjon

Helse Nord RHF vil ikke endre helseforetaksgrensen mellom Nordlandssykehuset HF og Helgelandssykehuset HF. Beslutningen er gjort i overenstemmelse med disse helseforetakene.

Med vennlig hilsen

Lars H. Vorland
signert
Adm. direktør

Geir Tollåli
signert
Fagdirektør

Kopi til:

- Helgelandssykehuset HF
- Nordlandssykehuset HF
- Helse- og omsorgsdepartementet
- Fylkesmannen i Nordland